

Protokoll 6/2024

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 25 april 2024 kl. 18:30-20:15, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Tove Lönstad (S) ersätter Magnus Ljungkvist (S)
Petter Jennervall (S)
Pelle Johansson (S)
Louise Minnhagen (L)
Erik Thonfors (C) ersätter Johan Duvdahl (C)

Ersättare

Jeanette Frenkman (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Mario Shevchenko (SD)
Stefan Ennerfelt (L)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Joel Färlin Avdelningschef
Susanne Karlsdotter Avdelningschef
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Eva Runestig Avdelningschef
Caroline Blomberg-Ohlström Avdelningschef
Timmie Aspelin Nämndsekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2024-04-26

Paragraf

§11

Sekreterare

Timmie Aspelin

§ 11**Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027**

BRO 2024/188

Beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027, inklusive bilagor till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Nämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.
3. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden ska lämna ett underlag till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Underlaget, som utgår från stadens övergripande inriktningsmål, ska lyfta strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar som berör kärnverksamheten. I underlaget redovisar förvaltningen strategiska och prioriterade frågor för de kommande tre åren. Utgångspunkter för underlaget är befolkningsutvecklingen, analyser av kommande arbete för att uppnå kommunfullmäktiges mål, omvärldsfaktorer och större förändringar jämfört med gällande plan för 2025 och 2026.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Johan Heionen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Mattias Kereztesi m.fl. (M) föreslår:
 1. Att avslå förvaltningens förslag till budgetunderlag för 2025 med inriktning för 2026 och 2027
 2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till budget för den aktuella tidsperioden utifrån prioriteringarna i Moderaternas reservation För ett modernt, frihetligt, tryggt och hållbart Stockholm i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

Vi tackar förvaltningen för ett genomarbetat budgetunderlag och vill särskilt lyfta fram det positiva i att förvaltningen i samband med verksamhetsplan 2024 inkluderat Trygghet och säkerhet som ett av de tre strategiska utvecklingsområdena som ska vara i fokus.

Moderaternas vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Det gäller i allra högsta även i Bromma.

Tyvärr har vi sett att tryggheten trycks tillbaka i olika delar staden när gäng-kriminaliteten och det besinningslösa våldet har eskalerat. Den senaste händelsen i Skärholmen, där en pappa blev avrättad framför sin tolvårige son, är bara ett av flera fruktansvärda exempel i närtid. För Brommas del finns här nu två öppna drogsccener, med allt negativt det innebär. Det är en oacceptabel utveckling som måste mötas med kraft. Den rödgröna majoritetens nedskärning av antalet ordningsvakter är i stället ett steg i helt fel riktning. Vi moderater accepterar inte att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi arbetar därför målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar vanliga människors frihet. Ett återställande av antalet ordningsvakter är ett viktigt steg på lokal nivå, samtidigt som regeringen nu genomför en rad kraftfulla åtgärder på nationell nivå för att vända utvecklingen.

3) Louise Minnhagen (L) föreslår:

1. Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs, samt att därutöver anföra följande:

Vi liberaler anser att varje människa bör få så stora möjligheter att forma sitt eget liv som möjligt. Det förutsätter att den enskilde individen själv kan styra över de verkligt avgörande besluten i livet. I Liberalernas förslag till budget 2024 för fastslås därför tre inriktningsmål för stadens verksamheter.

Ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv
Ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv.

Ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.

Syftet med underlaget för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027 är att beskriva och analysera de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Identifierade utvecklingsbehov och strategiska prioriteringar ska redovisas. Det är därför anmärkningsvärt att både initiativ och reformvilja lyser med sin frånvaro under den rödgröna majoriteten. Vi vill framförallt lyfta bristen på fortsatt utveckling av den samhandling mellan stadens

verksamheter som påbörjades föregående mandatperiod. Vi får återigen rapporter från stadens skolor att omfattande skolfrånvaroproblematik hänvisas tillbaka från socialtjänsten till skolorna själva att hantera, trots att Kommunfullmäktige enhälligt ställt sig bakom förtydligad riktlinjer om socialtjänstens medansvar för att stabilisera elevers skolgång. Konkret gemensam handling är svaret på komplexa utmaningar och exempelvis skolans och socialtjänstens utvecklade arbetssätt visar tydligt på positiva resultat. Det är ett arbete som inte kan anses vara klart eftersom så kallat stuprörstänk fortfarande förekommer inom stadens verksamheter.

Vidare vill vi framhäva vikten av att fokusera på de barn som omhändertas och placeras av socialtjänsten. Omhändertagna barn är i riskzon för att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering och ökat fokus måste därför läggas på deras vård och stödinsatser. Detta gäller oavsett placeringsform - familjehem, HVB eller låst institution. Att dessa barn ges goda möjligheter att klara skolgången, samt får hälsokontroller och ett sammanhållet stöd även efter en placering är grunden i att förebygga framtida kriminalitet eller andra sociala problem.

I Stockholm ska människor med funktionsnedsättningar kunna leva ett så gott och självständigt liv som möjligt. En stor del av detta är möjligheten att delta på daglig verksamhet och även rätten att själv välja utförare. Stockholms stad använder sig av ett LOV-system för att kunna erbjuda ett brett utbud av daglig verksamhet, som utförs i både kommunal och privat regi. Men när den rödgröna majoriteten tydligt aviserar att privata aktörer inte är önskvärda innebär det att både utbud och kvalitet riskerar att försämrars. De påstådda övervinster som det rödgröna styret anser görs av privata utförare inom daglig verksamhet lyser med sin frånvaro.

Förskolan är en viktig del i barns fortsatta utveckling både vad gäller socialt samspel och fortsatt lärande. I det arbetet vill vi särskilda poängtera vikten av att i ett tidigt skede arbeta med värderingar. Gemensamt för en överväldigande majoritet av gärningspersonerna inblandade i den våldsvåg som skakat Stockholm under året är att dessa är minderåriga och pojkar. Det handlar om unga pojkar som tillägnat sig värderingar som lyfter fram våld som något manligt och önskvärt. Gemensamt är också att dessa pojkar oftast varit föremål för socialtjänstens insatser under många år. Det är barn vars problembeteenden ofta varit känt sen förskolan men inte tagits på fullt allvar i tid. Men om de värderingar som ligger till grund för de grova våldsdåd som drabbar hela samhället inte tas på allvar i ett tidigt skede är risken att problemet bara växer sig allt större.

Slutligen vill vi framhålla språkets betydelse och hur viktigt det är

att barn som inte har svenska med sig hemifrån redan i förskolan får goda förutsättningar att utveckla sin svenska. Att förstå och kunna göra sig förstådd är nyckeln till fortsatt lärande. Utan goda språkkunskaper är annars risken att dessa barn hamnar efter i skolan tidigt och får svårigheter att komma ikapp. Det pedagogiska arbetet på förskolorna bör därför fokusera mindre på användning av skärmar och mer på att barnen ska lära sig socialt samspel med andra barn och pedagoger.

Sammantaget saknar vi viktiga initiativ och utvecklingsarbete från den rödgröna majoriteten. En mandatperiod måste handla om att vidareutveckla staden, inte endast förvalta. I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2024.

4) Erik Thonfors (C) föreslår:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag beslut
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill börja med att tacka förvaltningen för arbetet med underlaget där flera

goda strategiska satsningar framgår. Det är viktigt, i ett växande stadsdelsområde som Bromma, att bevara och utveckla dagens styrkor – samtidigt finns flera utmaningar framåt som kräver kloka utvecklingsinsatser.

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare.

Stockholm har stora utmaningar. Efter att länge ha varit en ledstjärna i klimatarbetet, riskerar Stockholm att tappa fart i klimatomställningen. Utanförskapet på vissa platser är stort, kriminaliteten växer och Stockholm och Sverige befinner sig i en eskalerande våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Gängen måste bort från Stockholms gator. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på både förskollärare och förskoleplatser och vi kämpar med att hinna bygga skolor i den takt vi behöver. Stockholms skolor är dessutom hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Planbristen försvårar för barn och ungdomar att idrotta och få en meningsfull fritid. Dessa utmaningar ser vi även lokalt.

Stockholm utgörs av lokalsamhällen. Vi måste värna dessa och skapa stadsdelar med egna identiteter, levande centrum och kvarter.

Centerpartiet tror på alla människors förmåga att själva forma sin

egen framtid. Det viktigaste är inte varifrån du kommer, utan var du är på väg. Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Stockholm som håller ihop. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna att göra Stockholm bättre, mer öppet, företagsamt, grönt, tryggt och innovativt. I Centerpartiets budgetreservation för 2024 återfinns därför följande inriktningsmål:

- En öppen, trygg och attraktiv storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad
- En innovativ stad med ansvarsfull och hållbar ekonomi
- C satsar på föreningsliv och ideella krafter som skapar meningsfull fritid och trygghet, bl a nattvandring, lokalt föreningsliv samt idrottsrörelsen. Majoriteten: inga nya pengar till ideella krafter inom föreningsliv, idrott, fritid mm
- C satsar 20 mnkr mer än majoriteten på fler och tidigare insatser från socialtjänsten
- Inom äldreomsorg satsar C 25 mnkr mer på generösare biståndsbedömning
- C satsar 10 mn kr på trygga fritidsgårdar med hög kvalitet
- majoriteten saknar medel för arbetsmarknadsåtgärder, trots det vill man inte använda privata arbetsgivare i tillräckligt hög utsträckning för att skapa riktiga jobb
- Majoriteten gör för lite för att möta demografiförändringarna

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2025-2027.

5) Findel Madison (SD) föreslår:

1. Att avslå förvaltningens förslag till underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till stadsdelsnämnden med ett underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2024, samt att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att ta del av ett väl genomarbetat underlag till budget, där ett uppenbart engagemang för Bromma skiner igenom, om än förvaltningen haft i uppdrag att utforma underlaget efter vänsterstyrets visioner, mål och inriktningar.

I Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 analyseras och utvärderas den framtida utvecklingen och dess påverkan på både ekonomin och verksamheten. Dessutom presenteras planerade investeringar och prioriteringar som förväntas främja de mål som kommunfullmäktige har satt för perioden. Då Sverigedemokraterna i vår budgetreservation förordar andra övergripande inriktningsmål än de som förvaltningen nu haft till

vägledning så vill vi i stället se underlaget anpassat efter dessa.

Sverigedemokraternas inriktningsmål lyder:

- En trygg huvudstad med hög livskvalitet
- En varsamt växande huvudstad
- En resurseffektiv huvudstad med fokus på kärnverksamheten

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Mattias Keresztesi m.fl. (M), Louise Minnhagen (L), Erik Thonfors (C) och Findel Madison (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Särskilt uttalande:

Ordföranden Johan Heinonen m.fl. (S), Rose-Marie Rooth (V) och Svante Thorell (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

En långsiktig planering av ekonomin är en förutsättning för att kunna prioritera och fördela resurser till rätt användningsområden. Vår uppfattning är att stadsdelsförvaltningen och staden under givna förutsättningar gjort ett gott arbete i denna flerårsplan. Men vi ser flera orosmoln och framför allt gäller det omställningen till följd en förväntad ny socialtjänstlag.

Under den planperiod som detta ärende berör kommer kommuner och stadsdelar att ställas inför nya och ökade krav om och när den nya socialtjänstlagen – med grund i SOU 2020:74 – träder i kraft, vilket planeras ske 1 juli 2025.

Uppdraget och förväntningarna på socialtjänsten antas öka på viktiga områden som jämlika och rättvisa levnadsvillkor, tydligare barnperspektiv, ökade ambitioner inom tillgänglighet och förebyggande verksamhet, möjligheter till insatser utan behovsprövning och ökade bidrag till samhällsplaneringen. Detta sker samtidigt som SKR pekar på tydliga samhällsförändringar där socialtjänsten ställs inför utmaningar som svårigheter inom personal- och kompetensförsörjning, en ansträngd ekonomi, desinformation och unga som dras in i kriminalitet.

Omställningen av socialtjänsten kommer inte ske i ett ekonomiskt vakuum och vi ser med oro hur den sittande regeringen är tydlig med sin njugga inställning till finansiering av de ökande åtaganden omställningen av socialtjänsten förväntas medföra.

Nedskärningarna av statsbidrag till verksamheter som kan stödja omställningen till en ny socialtjänst som ekonomiskt stöd till kultur

och fritidsverksamhet ger sämre förutsättningar för att lyckas med de höjda ambitionerna. Regeringens vilja att delegera ansvar bort från den statliga nivån utan att den följs av en hållbar finansiering för kommuner och stadsdelar är ett Svarte-Petter-spel där ansvaret inte följs av möjligheter till genomförande.

Vi vill påtala att det förebyggande arbetet i kommunal verksamhet – som handlar om trygg försörjning, meningsfull fritidsverksamhet, feriejobb, hög skolnärvaro, rätt stöd i skolan och matchning på arbetsmarknaden och inte minst trygga föräldrar i ett tryggt hem, verkar förebyggande mot kriminalitet och utsatthet.

Förslaget till ny socialtjänstlag kretsar mycket kring förebyggande insatser och det arbetet sker inte bara i socialtjänster utan genom många samhällsinsatser runt människor. När ungdomars fritidsaktiviteter blir allt dyrare och därmed exkluderande för unga människor och därtill att konsumtionsvanor får en mätbart större betydelse för kamratskap, har kommunens och det breda föreningslivets fritidsverksamhet en viktig uppgift att fylla utanför skoltid. Här kommer det på sikt att kräva större ekonomiska insatser från samhället och där är den statliga nivån på inget sätt friskriven. Ett framgångsrikt arbete med att förhindra nyrekrytering till kriminalitet och annan social utsatthet måste ta hänsyn till en redan hög arbetsbelastning för personalen inom socialtjänsten. Ska vi klara av ökade ambitioner måste kommuner och stadsdelar ges klara och långsiktiga ekonomiska förutsättningar, där har regeringen idag dessvärre kapitulerat.

Under den sittande regeringens tid vid makten har alla tillfällen att ge kommuner bättre förutsättningar att verka förebyggande förspillts. Vid två tillfällen av två möjliga har statsbidragen till fritidsverksamhet och verksamhet riktad till ungdomar hållits inne. Det visar dessvärre på den stora skillnaden på Tidöpartiernas retorik och praktiska politik. Och i grunden skjuts de långsiktiga förutsättningarna för att omställningen till en ny socialtjänst med högre ambitioner ska lyckas, i sank.

Handlingar i ärendet

- 1558083 (Godkänd - R 1) Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 för Bromma sdn
- 1558076 Bilaga 02 - Klimatinvesteringar
- 1558075 Bilaga 01 - Sdn 06

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2024-04-26
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2024-04-26